

Stanowisko nr 26/2015
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 15 stycznia 2015 r.

w sprawie Regulaminu Własnego Funduszu Stypendialnego Uczelni Nauk Społecznych z siedzibą w Łodzi

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 grudnia 2014 roku (pismo DSW.6101.4.2014.1.MHB), Regulaminu Własnego Funduszu Stypendialnego Uczelni Nauk Społecznych z siedzibą w Łodzi. (zwanego dalej: Regulaminem), Rada Główna – stosownie do art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 roku Nr 14 poz. 176, z późn. zm.), art. 236 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.), art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2006 roku o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 46 poz. 328), art. 1 pkt 3) i 5) ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 2012 poz. 1553, z późn. zm.) oraz uchwały nr 240/2011 Rady Głównej, **negatywnie opiniuje zasady Regulaminu.**

Uzasadnienie

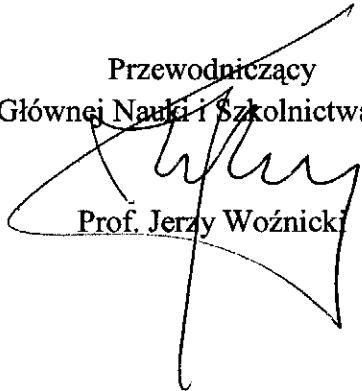
1. Brak jasnego zdefiniowania naukowego charakteru stypendium (...awansowane prace nad priorytetowym dla Uczelni tematem badawczym).
2. W § 9 ust. 3 mowa o projektach badawczych zgłoszonych do Funduszu co powoduje, że finansowanie nabiera charakteru grantu a nie stypendium. W przypadku prac doktorskich regulacje ust.3 są kontrowersyjne.
3. W § 4 należy zmienić numerację ustępów – dwukrotnie wprowadzono ust. 1.
4. Z regulaminu nie wynika czy wymagana w podaniu informacja o wszczęciu przewodu doktorskiego (§ 9 ust. 1) ma charakter konieczny (jest warunkiem koniecznym) ubiegania się o stypendium czy fakultatywnym brany pod uwagę w całościowej ocenie.
5. § 11 traktującym o wysokości stypendium jest niespójny. Z jednej strony (ust. 1) Rektor, po zasięgnięciu opinii Kanclerza, ustala corocznie miesięczną stawkę stypendium, z drugiej strony jest całkowicie związany postanowieniem ust. 2 i ust. 3, gdzie wysokość stypendiów dla poszczególnych grup wskazanych w § 8 jest zdeterminowana (zależy od najniższej miesięcznej stawki wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach lub kwoty stypendium dla najlepszych studentów). Chyba, że zakres swobody Rektora ograniczony jest od góry wysokością stawek wynagrodzenia. Należy doprecyzować wskazany przepis, a zwłaszcza zwrot „na poziomie”.
6. W odróżnieniu od stawek wynagrodzenia, o których mowa w §11 ust. 2 mających charakter zewnętrzny i przypisany do kompetencji ministra NiSW poziom stypendium dla najlepszych studentów jest parametrem wewnętrznym.

7. § 13 ust. 4 mówi o rankingu kandydatów podczas gdy z postanowień § 10 wynika, że stypendia przyznaje się w grupach.
8. Niejasnym jest czy Rektor, podejmując decyzję o przyznaniu stypendiów związany jest rekomendacją sporządzoną przez Komisję (§ 13). Dodatkowo wyjaśnienia wymagają również kryteria przyznawania stypendiów. W obecnym stanie rzeczy Komisja ma praktycznie dowolność przy ocenie podań – nie wskazano wymagań jakie musi spełniać plan projektu badawczego i jakie jego elementy są punktowane ani w jaki sposób. Załącznik 3 wskazuje wyłącznie jakie elementy dorobku naukowego brane są pod uwagę, ale nie ma żadnych wskazań co do sposobu punktacji poszczególnych dokonań. Kryteria powinny zostać doprecyzowane, tak by nie było miejsca na zarzut subiektywności czy dowolności oceny Komisji.
9. W § 13 ust. 6 znajduje się nieprawidłowe odwołanie do ust. 3 (powinno być do ust. 5).
10. W § 14 ust.1 cel stypendium zredagowano w sposób, który może podważać jego naukowy charakter (... przedstawienie do recenzji pracy stanowiącej podstawę nadania ...).
11. Zgodnie z § 16 stypendium wypłacane jest przez okres maksymalnie 12 miesięcy, wobec czego powinno być przeznaczone dla osób kończących pracę badawczą. Nie ma takiego warunku w Regulaminie. Jeżeli natomiast jest inaczej, do kiedy (po zakończeniu wypłaty stypendium) praca takowa powinna być złożona. Z § 15 nie wynika co dzieje się w przypadku gdy cel nie zostanie zrealizowany? Ponadto powstaje pytanie kto i na jakiej podstawie decyduje o okresie na jaki przyznaje się stypendium?
12. Powiązanie prawa do pobierania stypendium naukowego ze statusem pracownika budzi wątpliwości co do charakteru związku stypendium z badaniami naukowymi. Tym bardziej za nieuzasadnione uznać należy wiązanie prawa do stypendium naukowego z obowiązkami ciężącymi na stypendyście z tytułu stosunku pracy. Niejasne, przez co narażone na zarzut dowolności, są następujące zastrzeżenia kiedy stypendium może być cofnięte; „jeżeli stypendysta nie dopełni obowiązków ciężących na nim z tytułu wykonywania stosunku pracy” oraz „narazi na szwank dobre imię uczelni”. Kryteria te nie są bezpośrednio związane z realizacją projektu.
13. Redakcja § 15 budzi szereg uwag:
 - a) ust. 4 zawiera definicję „cofnięcia stypendium”, które zgodnie z Regulaminem oznacza wstrzymanie wypłat pozostałej części stypendium – bez żadnych zastrzeżeń, czyniąc takie rozumienie wiążącym, co powoduje bezsensowność ust. 3. Dodatkowo, w § 5 ust. 3 załącznika 4 (w umowie) wprowadza się niezgodny z definicją zawartą w Regulaminie przepis o obowiązku zwrotu pobranego stypendium w przypadku decyzji o cofnięciu stypendium. Należy jasno, w treści regulaminu, określić wszystkie istotne zastrzeżenia, w szczególności takie, które mogą mieć wpływ na sytuację prawną i finansową stypendysty. Zastrzeżenie poczynione w umowie, iż *Regulamin Własnego Funduszu Stypendialnego Uczelni Nauk Społecznych z siedzibą w Łodzi* stanowi załącznik i integralną część umowy nie jest wystarczające;

- b) ust. 3 stwarza możliwość cofnięcia stypendium w terminie 5 lat od dnia wypłaty stypendyście ostatniej kwoty stypendium, jeżeli okoliczność uzasadniająca wydanie decyzji o cofnięciu stypendium ujawni się w tym czasie. Rada Główna nie znajduje uzasadnienia dla tak długiego terminu, podkreślając jednocześnie, że przy tak ogólnych, możliwych do różnej interpretacji kryteriach umożliwiających cofnięcie stypendium jest to narzędzie nie stwarzające poczucia bezpieczeństwa prawnego dla stypendysty;
- c) redakcja ust. 5, który stwarza możliwość odwołania się od decyzji Rektora o cofnięciu stypendium rodzi problemy. Chodzi o to jaki charakter ma utrata statusu pracownika Uczelni. Jeżeli utrata statusu jest ostateczna to nie ma podstaw do odwołania się od decyzji o cofnięciu stypendium ale w innych sytuacjach wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy może być zasadny.
14. Rozwiązanie przyjęte w § 16 ust.2 skłania do wydłużania momentu przedłożenia do recenzji osiągnięcia naukowego, choć nie jest rozwiązaniem kontrowersyjnym z punktu widzenia warunków określonych w uchwale RGSW nr 240/2011.
15. Ze względu na charakter przepisów przywołanych we wstępie Regulaminu zapis § 19 ust. 2 jest wadliwy.
16. W Załączniku nr 4 mowa o umowie lojalnościowej, która nie jest przewidziana w Regulaminie i nie jest zdefiniowana a załącznika do umowy nie przedstawiono.
17. W Załączniku nr 4 wyrazy „konto” należy zastąpić wyrazem „rachunek” i tekst odpowiednio dostosować.
18. W załączniku nr 4 w § 5 ust.2 zapisano nietożsame obowiązki stypendysty z tymi określonymi w Regulaminie a ich niewykonanie skutkować będzie powstaniem obowiązku zwrotu. Zapisy nie uwzględniają także specyfiki pracy nad rozprawą habilitacyjną.

Stanowisko otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki